

Zoologie strunatců pro základní vzdělávání
Bi2MP_ZOSL

Paryby a ryby Jadranu

Středozemní moře

S
↑

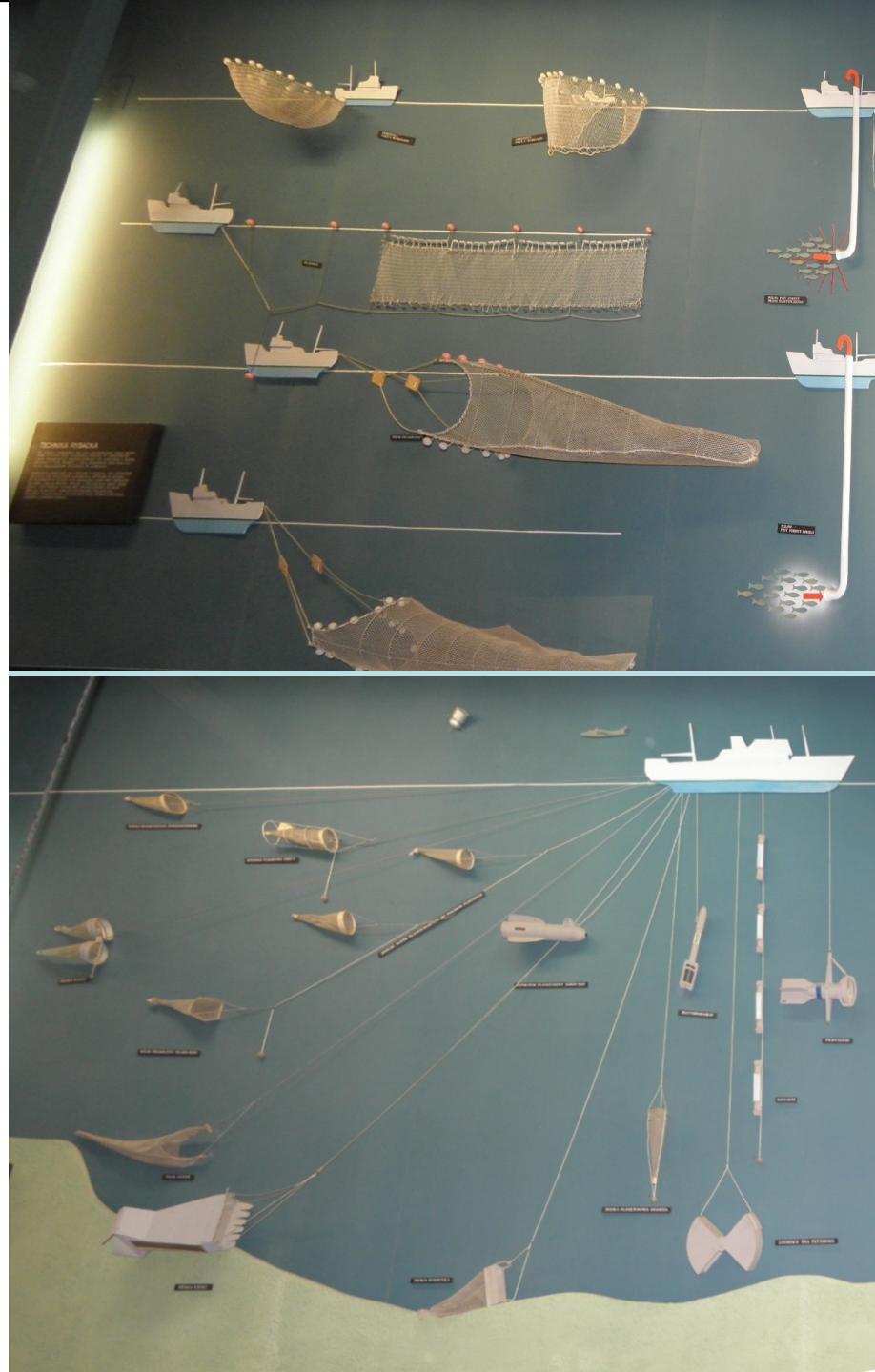
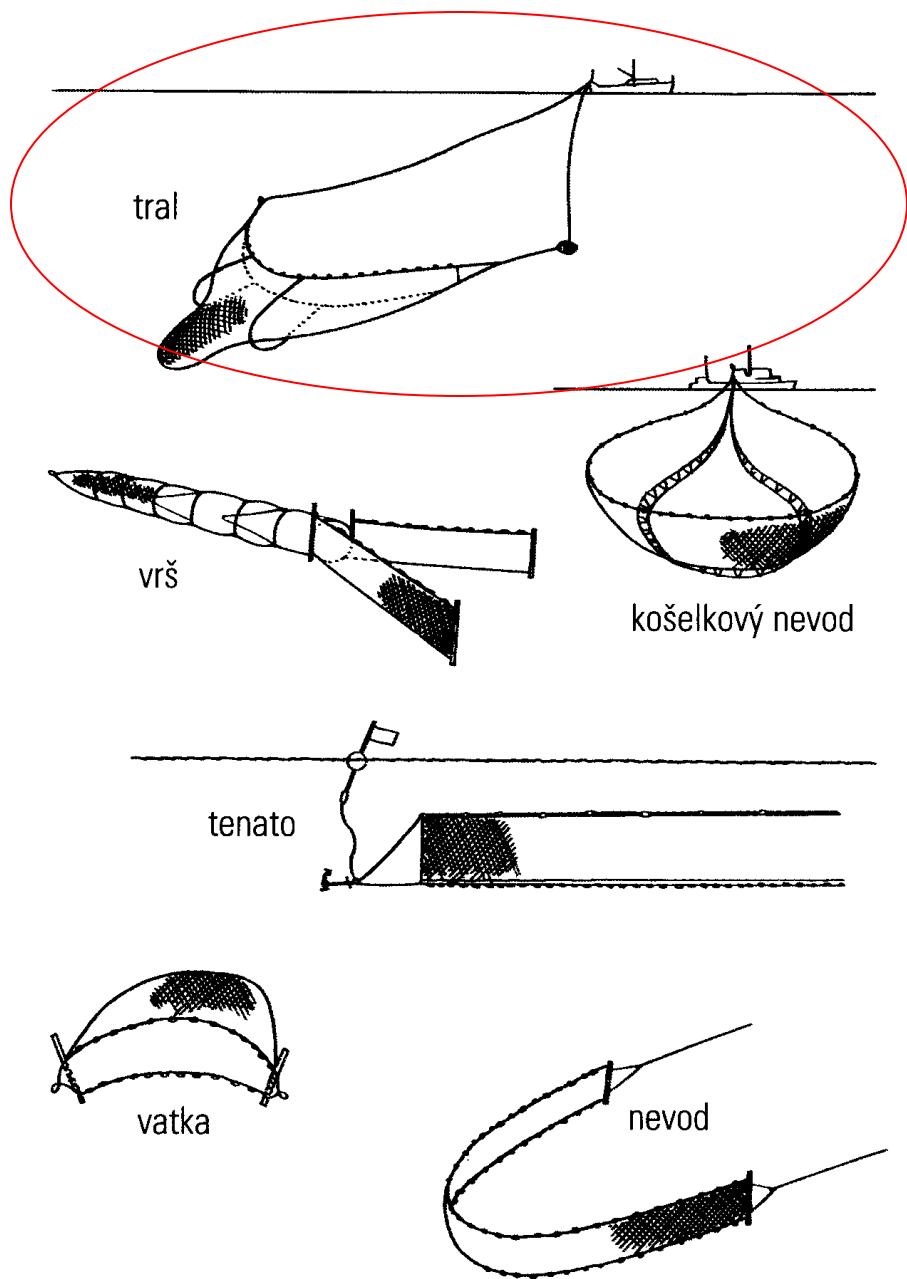

Charakter pobřeží Jadranu

Charakter pobřeží Jadranu

Příklady různých typů lovných sítí

Úlovek do vlečné sítě
(tralu)

Máčka skvrnitá *Scyliorhinus canicula* – malí (do 1 m) bentičtí žraloci s noční aktivitou. Do 20 vajec, dlouhý vývoj (až 11 měs.)

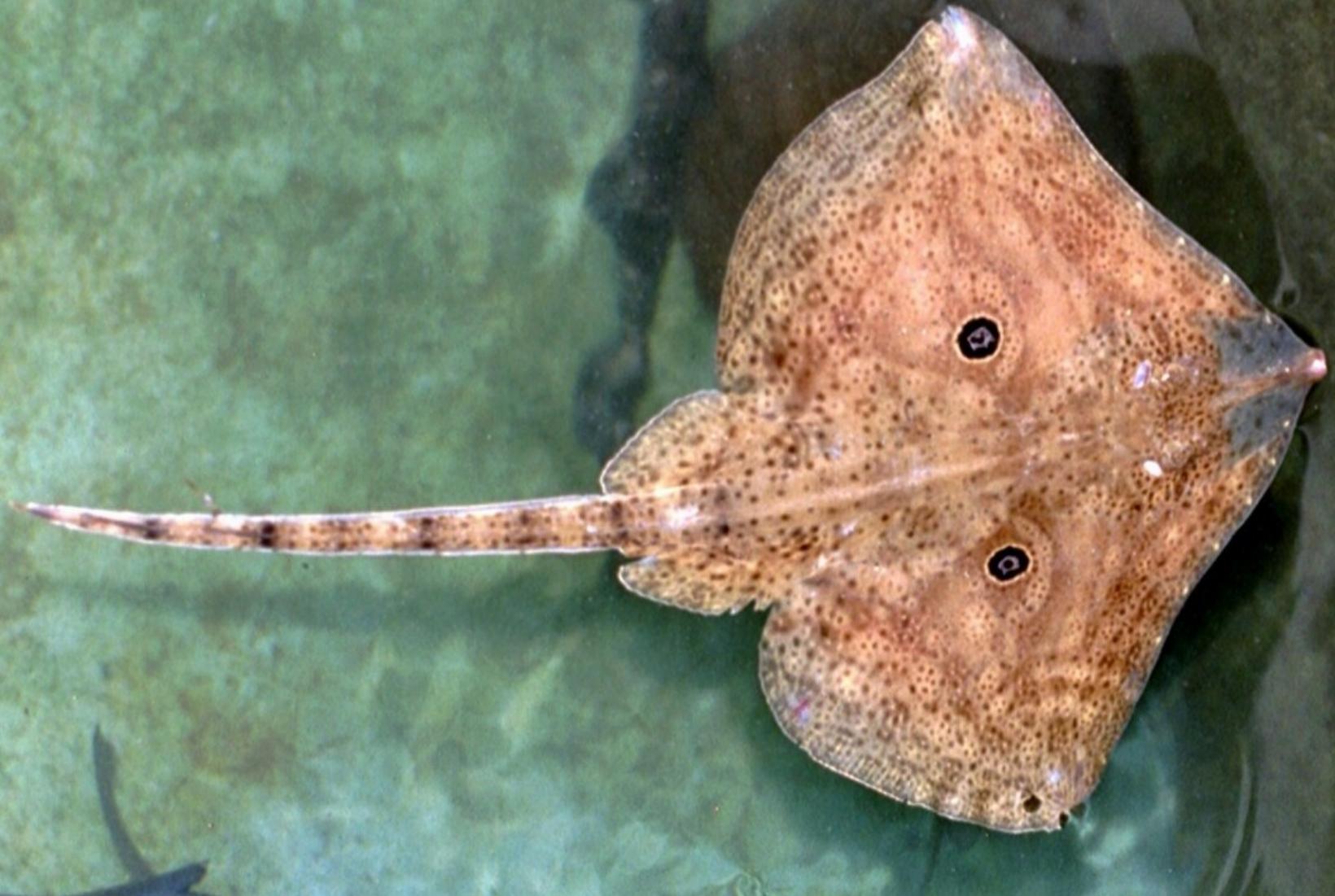

Hladkoun obecný *Mustelus mustelus* – 1,5 m, hladký, bez trnu

Parejnok elektrický *Torpedo marmorata* – 60 cm, solitérně v písku, elektr. výboj 220 V, 8 A

Rejnok čtyřoký *Raja miraletus* – až 60 cm, písčité dno, noční, konzumní

Trnucha fialová
Dasyatis violacea

Mořské paprskoploutvé ryby

Dokladované

BEZOSTNÍ SARDELOVITÍ, SLEĎOVITÍ

HOLOBŘIŠÍ

HRDLOPLOUTVÍ

CÍPALOVÉ

GAVÚNI

VOLNOOSTNÍ KOLJUŠKOVITÍ, JEHLOVITÍ

ROPUŠNICE ROPUŠNICOVITÍ, ŠTÍTNÍKOVITÍ

**OSTNOPLOUTVÍ KANICOVITÍ, KRANASOVITÍ, PRAŽMOVITÍ, MOŘANOVITÍ,
SAPÍNOVITÍ, PYSKOUNOVITÍ, NEBEHLEDOVITÍ, SLIZOUNOVITÍ, Hlaváčovití,
MAKRELOVITÍ**

PLATÝSI

Nedokladované

LOSOSI

ĎASOVÉ a další hlubinné

JEHLOTVÁRNÍ

ČTVERZUBCI

Sardinka obecná
Sardina sardina

Sled' obecný
Clupea harengus

Sardel obecná
Engraulis encrasiolus

Gavúnek (aterina) velký(á) *Aterina hepsetus* – 10 cm, obrovská hejna u pobřeží

Muréna obecná *Muraena helena* – noční aktivita, do 150 cm

Muréna zelená *Gymnothorax funebris*
– až 3 m dlouhá

Ú. říční

Úhořovec mořský *Conger conger* – až 3 m dlouhý, 60 kg, začátek ploutevního lemu u za hlavou

Ú. říční – srovnej začátek ploutevního lemu

Treska Gadus sp.

Ropušnice ?

Štítník červený *Trigla lucerna* –
bentičtí, až 70 cm, pozměněné paprsky
prsních ploutví,

Sumka červená

Koníček obecný *H. hippocampus*, k. dlouhonošý *H. ramulosus*

Jehla hranatá
Syngnatus acus

Cípal hlavatý *Mugil cephalus*
a c. zlatý *Liza aurata* - seškrabují
potravu (řasy, detrit aj.) uzpůsobenými
ústy, pronikají i do sladkých vod

Kanic písmenkový *Serranus scriba* – až 35 cm, jednotlivě v krytu

Kanic hnědopruhý *Serranus hepatus* -

Kanic hnědý *Epinephelus marginatus* – teritoriální, velký až 1,5 m

Sapín síťkovaný (tmavec hnědý) *Chromis chromis* – do 15 cm, hejnoví u útesů

Kranas obecný *Trachurus trachurus* – volná voda nad písčitým dnem v hloubkách do 100 m

Parmice pruhovaná *Mullus surmuletus* – bentická, barevně proměnlivá

Ostnatec velký *Trachinus draco* –
zahrabaný v písku, číhá na kořist, do 40 cm

Pyskoun okatý

Pyskoun mramorovaný
Sympodus melops

Pyskoun dlouhonosý
Sympodus rostratus

**Kněžík
duhový
*Coris julis***

Kněžík paví *Thalassoma pavo* – denní útesový nejen ve Středozemí

Hlaváč štíhlý *Gobius geniporus* –
malý, hojný na pískovém dně

Hlaváč červenoústý *Gobius cruentatus* – větší a nápadný h. (až 20 cm), denní masožravec. Vždy v blízkosti úkrytu (nor).

Mořan obecný *Diplodus sargus* – až 45 cm, většinou menší, jednotlivě nebo v malých hejnech

Mořan světloploutvý *Diplodus annularis* -

Mořan příčnopruhý
Diplodus sargus sargus

Očnatec obecný *Sarpa salpa* –
výrazně hejnový, požírá řasy

Pražman obecný *Pagrus pagrus* – do 100 m hloubek

Smuha bradavičnatá *Sciaena cirrosa*

– s drobným vousem na bradě, masožravá
(bezobratlý), toleruje i poloslané vody

Oblada obecná *Oblada melanura* – hejnová, “reofilní”, planktonožravá

Slizoun pruhovaný *Parablennius gattorugine*
a s. paví *Salaria* (Bl.) *pavo* – velký (i přes 20 cm) a
menší s. (až 13 cm). Úkrytoví všežravci, M hájí snůšku.

Představitel ostenců o. karolinský
Balistes capriscus

Kamufláž a obrysová neostrost platýse velkého

Literatura:

Bergbauer, M., Humberg, B., 2001: Co žije ve Středozemním moři? Určovací příručka pro potápěče. Svojtka Praha, 318 s.

Hanel, L., 2000: Svět zvířat IX. Ryby (2). Albatros Praha, 160 s.

Hayward P. a kol. 1996: Sea shore of Britain & Europe . Harper Collins Publ., 352 s.

Kol., 1996: Aquarium Piran.GEA, VI příl. 7: 30-59.

Wood, L., 2005: Ryby a živočichové Středozemního moře. Svojtka Praha, 128 s.